

Vlaanderen
is milieu

WaterRegulator

Activiteitenverslag 2021

DOCUMENTBESCHRIJVING

Titel

Activiteitenverslag WaterRegulator 2021

Samenstellers

Kern WaterRegulator

Inhoud

Dit document is een weerslag van de belangrijkste activiteiten van de WaterRegulator in 2021.

Wijze van refereren

Vlaamse Milieumaatschappij (2022), Activiteitenverslag WaterRegulator 2021

Verantwoordelijke uitgever

Bernard De Potter, Vlaamse Milieumaatschappij

Vragen in verband met dit rapport

Vlaamse Milieumaatschappij

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 Aalst

Tel: 053 72 62 10

info@vmm.be

Depotnummer

D/2022/6871/006

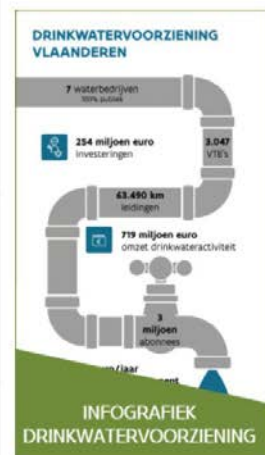
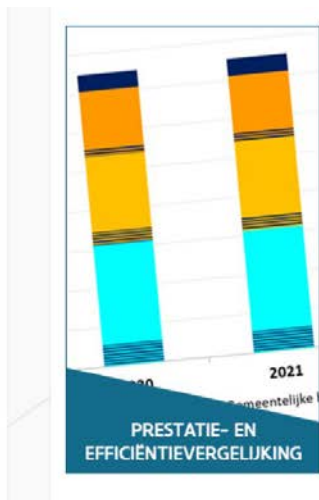
INHOUD

Activiteiten van de WaterRegulator in 2021	4
1.1 Tariefregulering drinkwatervoorziening	5
1.1.1 Tarieven 2022	5
1.1.2 Opvolging tariefplannen	5
1.2 Prestatie- en efficiëntievergelijking watermaatschappijen	10
1.2.1 Procesvergelijkingen in 2021	10
1.3 Onderzoek en advisering	12
1.3.1 prijsvergelijking regio's	12
1.3.2 regulering aanvullende diensten	13
1.3.3 Implementatie verfijning tariefreguleringsmethodologie	16
1.4 Kerncijfers regulering drinkwatervoorziening in Vlaanderen	18

ACTIVITEITEN VAN DE WATERREGULATOR IN 2021

De WaterRegulator, sub-entiteit van de VMM, voert de opdrachten uit die hem toegewezen zijn in het waterwetboek. Rekening houdend met de beschikbare middelen ligt de focus op de tariefregulering van de drinkwatercomponent, prestatie- en efficiëntievergelijking van de waterbedrijven en onderzoeken om onderbouwd te adviseren over economische aspecten van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen. Ontdek hieronder de belangrijkste activiteiten van de WaterRegulator in 2021.

De belangrijkste activiteiten van de WaterRegulator in 2021 worden online gerapporteerd via de <https://www.vmm.be/publicaties/waterregulator-activiteitenverslag-2021>. Dit document is een weerslag van deze webrubriek met een samenvatting van de achterliggende documenten.

1.1 Tariefregulering drinkwatervoorziening

De waterbedrijven kunnen zonder voorafgaandelijk akkoord van de WaterRegulator geen tariefverhoging toepassen of nieuwe tarieven invoeren voor het doorrekenen van de kosten voor productie en levering van water bestemd voor menselijke consumptie aan de abonnees. De WaterRegulator ziet toe op de correcte toepassing van de tariefreguleringsmethode.

1.1.1 TARIEVEN 2022

De tariefreguleringsmethode voorziet in een jaarlijkse indexering van het tarief. Eind 2021 werden de geïndexeerde maximumtarieven voor de berekening van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur voor verbruik in 2022 voor elk waterbedrijf vastgelegd door de WaterRegulator. Vier waterbedrijven gaven aan lagere tarieven dan het maximumtarief te zullen toepassen in 2022. Hoewel decretaal toegelaten, strookt deze handelswijze niet met de reguleringsmethode. Het waterbedrijf geeft hiermee immers aan dat het lopende tariefplan niet (meer) strookt met de realiteit. De WaterRegulator zal daarom deze vaststelling meenemen bij de beoordeling van een nieuw tariefplan.

1.1.2 OPVOLGING TARIEFPLANNEN

De WaterRegulator volgt de lopende tariefplannen van de waterbedrijven op via een jaarlijkse opvolgingsrapportering. De opvolgingsrapportering heeft als doel transparantie te brengen in de voortgang van het tariefplan. Over de vaststellingen bij de opvolging in 2020 werden vragen gesteld aan de respectievelijke waterbedrijven.

De vaststellingen uit de analyses 2017-2020 werden in 2021 geaggregeerd over alle waterbedrijven.

Dit resulteerde in een brochure met toelichting van het doel en de basisprincipes van tariefregulering, voorstelling van de kosten en parameters die invloed hebben op de maximumtarieven en de werkpunten in voorbereiding tot de nieuwe tariefplannen 2023-2028.

De publicatie werd rechtstreeks gemaïld aan de bestuursleden van de waterbedrijven, maar is ook publiek raadpleegbaar. De link naar de publicatie is te vinden op de VMM website:

<https://www.vmm.be/publicaties/tariefplanopvolging>

[Meer over tarieven drinkwatercomponent](#)

Prijzen en tarieven gezinnen

Drie onderdelen maken samen het eindbedrag op je waterfactuur. Elk onderdeel bestaat telkens uit een vastrecht (vast bedrag) en een **variabele prijs**:

De kraanwaterprijs: de prijs voor productie en levering van het kraanwater, inclusief oppompen, vervoer via de leidingen en levering tot aan de watermeter.

De kost voor het afvoeren en inzamelen van het afvalwater via de riolering (gemeentelijke saneringsbijdrage of -vergoeding).

De kost voor de zuivering van het afvalwater in de zuiveringsstations (bovengemeentelijke saneringsbijdrage of -vergoeding).

Het vastrecht staat los van het eigenlijke waterverbruik en wordt aangerekend per wooneenheid. In totaal betaal je daarvoor 100 euro. Per gedomiciëerde bewoner krijg je daarop een korting van 20 euro per jaar (tot maximaal 5 bewoners). Die korting geldt voor iedereen die op het verbruiksadres gedomiciëerd is op 1 januari van dat jaar. De bepaling daarvan gebeurt door de gemeente die deze informatie doorgeeft

aan de waterbedrijven. Voor meters met een grote capaciteit kan een capaciteitsvergoeding aangerekend worden.

De variabele prijzen per onderdeel zijn wel afhankelijk van je waterverbruik, uitgedrukt in aantal kubieke meter (m³). Voor een basisverbruik van 30 m³ per woning + 30 m³ per bewoner betaal je een basistarief. Voor alles wat je méér verbruikt dan het basisverbruik (comfortverbruik), betaal je het dubbele tarief (comforttarief).

In de tabel hieronder vind je een schematische weergave van de tariefstructuur zoals die vanaf 1 januari 2016 toegepast wordt op de waterfactuur van een eengezinswoning.

Voor bedrijven gelden andere regels. Als de klant of het waterbedrijf kan aantonen dat het om waterverbruik voor een bedrijfsactiviteit gaat, dan kunnen de regels voor bedrijven toegepast worden.

Opbouw van de waterfactuur voor een gezinswoning			
Kraanwater prijs	voor levering kraanwater	vast	€ 50 per woning - € 10 per bewoner
		variabel	<ul style="list-style-type: none"> • basisverbruik: 30 m³ + 30 m³ per bewoner • comfortverbruik: dubbel tarief op deel meerverbruik
Gemeentelijke bijdrage	voor afvoer afvalwater (riolering)	vast	€ 30 per woning - € 6 per bewoner
		variabel	<ul style="list-style-type: none"> • basisverbruik: 30 m³ + 30 m³ per bewoner • comfortverbruik: dubbel tarief op deel meerverbruik
Boven-gemeentelijke bijdrage	voor zuivering afvalwater	vast	€ 20 per woning - € 4 per bewoner
		variabel	<ul style="list-style-type: none"> • basisverbruik: 30 m³ + 30 m³ per bewoner • comfortverbruik: dubbel tarief op deel meerverbruik
	TOTAAL	vast	€ 100 - € 20 per bewoner
		variabel	som basisverbruik + comfortverbruik

Prijs voor productie en levering van het water

Voor de aansluiting op het waternet betaalt de abonnee elk jaar een vastrecht van €50 en dat is bij alle waterbedrijven gelijk. Het wordt aangerekend per wooneenheid en wordt verminderd met €10 per bewoner.

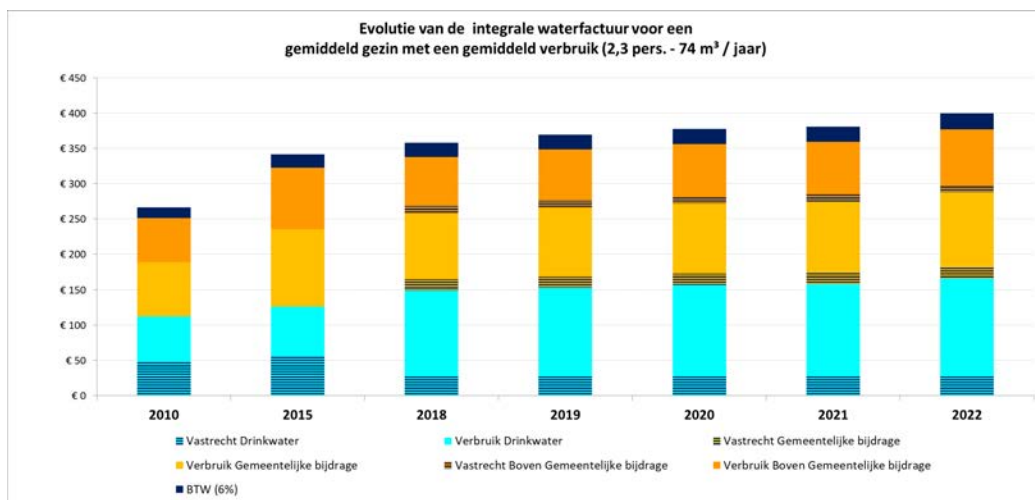
Daarnaast betaal je per kubieke meter water die je verbruikt een variabele prijs. De tarieven van het variabele deel verschillen van waterbedrijf tot waterbedrijf, en worden vastgelegd via de tariefregulering. Het kan ook zijn dat je recht hebt op een sociaal tarief.

Tarieven

Toegepast tarief variabele prijs 2022 (€ /m ³)	Basis	Comfort
AGSO Knokke-Heist	€ 1,6591	€ 3,3182
Brabant Water	€ 0,6731	€ 1,3462
De Watergroep	€ 1,9652	€ 3,9304
Farys	€ 2,2791	€ 4,5582
Aquaduin	€ 1,8780	€ 3,7560
Pidpa	€ 1,4616	€ 2,9232
Water-link	€ 1,4616	€ 2,9232

Evolutie integrale waterprijs

Onderstaande figuur illustreert de evolutie van de integrale waterfactuur voor een gemiddeld gezin en maakt daarbij een onderscheid tussen de verschillende componenten (inclusief btw). Voor een gemiddeld gezin met een gemiddeld waterverbruik gaat 43% van het totale factuurbedrag naar het waterbedrijf voor het drinkwater dat zij produceerde en leverde. De bijdrage voor afvoer van het afvalwater is goed voor 33% van de integrale waterfactuur en 24% gaat naar de zuivering van het afvalwater (door de nv Aquafin). Het btw-tarief bedraagt 6%.

[Meer over de tariefreguleringsmethode](#)

De tarieven voor drinkwater legt elk waterbedrijf voor 6 jaar vast in een tariefplan. Dat plan moet ze voorleggen aan haar abonnees, haar vennoten, en aan de WaterRegulator.

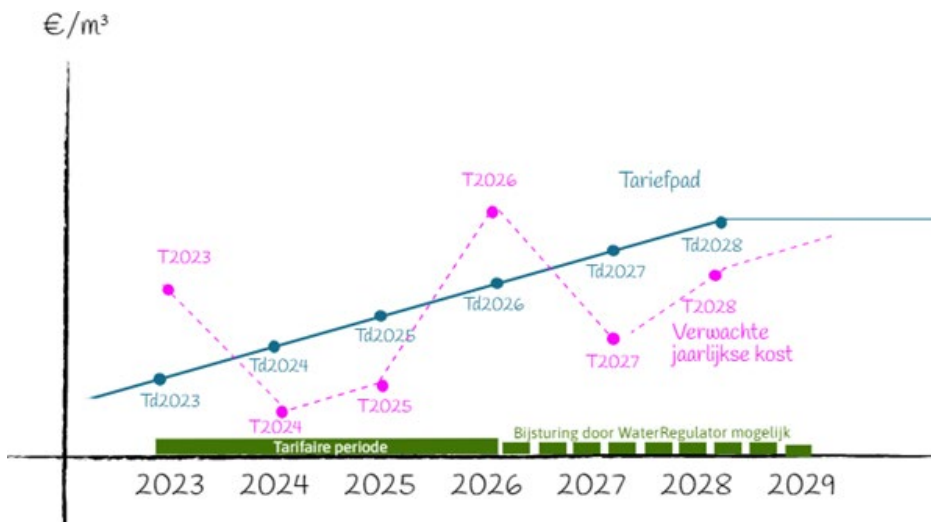
De waterbedrijven mogen hun tarieven niet zomaar aanpassen. De tarieven mogen enkel de kosten dekken die de waterbedrijven nodig hebben voor hun taak als producent en leverancier van drinkwater. Prijswijzigingen worden daarom gecontroleerd door de WaterRegulator.

De tarieven worden bepaald voor 6 jaar. Dit zorgt voor meer transparantie en voorspelbaarheid. De tarieven voor 2023-2028 worden dit jaar vastgelegd.

Hoe bepaalt het waterbedrijf zijn drinkwatertarief?

1. Het waterbedrijf schat de redelijke kosten voor de drinkwateractiviteit en de inkomsten buiten de waterfactuur voor 6 jaar in. Per jaar wordt het verschil van kosten en inkomsten buiten de waterfactuur verdeeld over het verwachte verbruik. Dit levert een kostindicator T op. T wordt uitgedrukt in € per kubieke meter (m³ per) jaar.
2. Omdat de kosten, opbrengsten en het verbruik jaarlijks schommelen, schommelt ook T doorheen de jaren. Om die schommelingen van T op te vangen, bepaalt het waterbedrijf op basis van alle indicatoren T een tariefpad Td. Dat is het verloop van T over de zes jaren van het tariefplan.

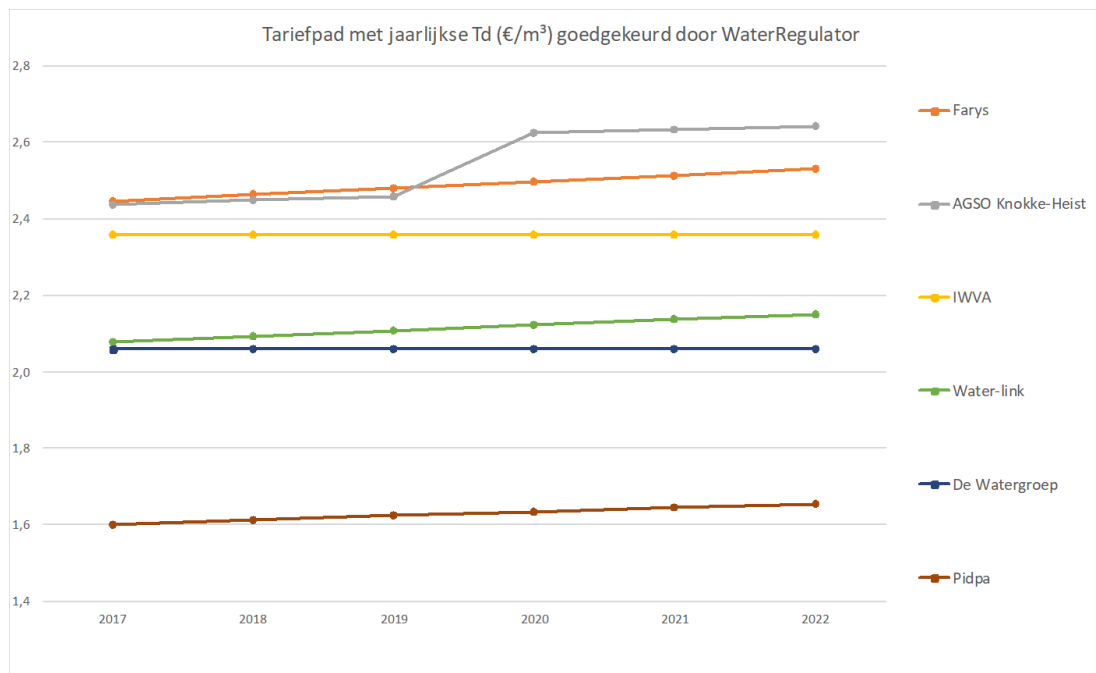

3. Jaarlijks gebeurt er een indexatie en worden de maximumtarieven voor de variabele prijs in de drinkwatercomponent berekend. De omrekening naar maximumtarieven gebeurt automatisch, rekening

houdend met de kenmerken vastgelegd in de tariefstructuur, zoals aantal wooneenheden, aantal gedomicilieerde personen, verbruik per tariefschijf, sociale correcties en capaciteitsvergoedingen.+

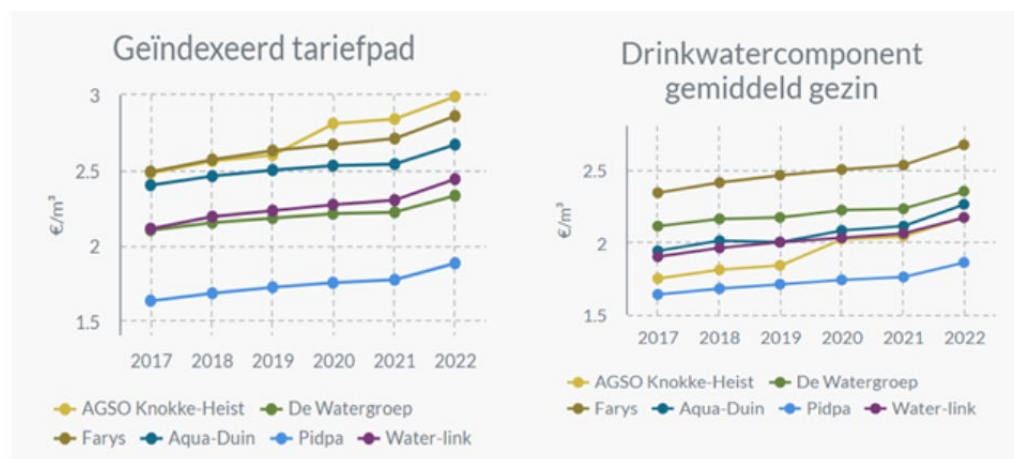
Tariefpad en maximumtarieven (voor de periode 2017-2022)

Volgende figuur geeft het overzicht van het goedgekeurde tariefpad dat door elk van de waterbedrijven berekend en onderbouwd werd met de tariefplannen voor de periode 2017-2022.

Jaarlijks in december is een indexering voorzien.

De figuren hieronder geven de geïndexeerde tariefpaden weer en de maximumtarieven als resultaat van de automatische omrekening zoals hierboven beschreven.

Waterbedrijven mogen tarieven doorrekenen voor andere aanvullende diensten bij de drinkwateractiviteiten zoals aansluiten en afsluiten. Het gaat veelal over tarieven om technische diensten te vergoeden, maar ook tarieven die aangerekend worden wegens betaalachterstanden.

Vanaf 2023 worden de aanvullende diensten voor drinkwateractiviteiten waarvoor een tarief kan worden aangerekend, opgenomen in regelgeving.

1	Technische controle van de watermeter
2	Opname watermeterstand via plaatsbezoek
3	Controle kwaliteit van het geleverde kraanwater
4	Controle van de druk
5	Bijstand bij capaciteitsberekening
6	Plaatsen van een standaard aftakking en aansluiting op bestaand openbaar waternet
7	Wegnemen van een watermeter
8	Terugplaatsen van een watermeter
9	Loskoppelen of verwijderen aftakking
10	Keuring Klasse A
11	Gebruik van een standpijp
12	Nutteloze verplaatsing of laattijdige planningswijzigingen
13	Afsluiten en heraansluiten waterlevering bij wanbetaling (binnenhuis, buitenhuis, digitaal)
14	Plaatsing en verwijdering debietbegrenzer waterlevering
15	Plaatsing en verwijdering debietbegrenzer waterlevering op vraag
16	Verlengde dossieropvolging
17	Opvolgen van een onvolledige tegensprekelijke overname
18	Administratieve kost voor een rechtzetting facturatie
19	Schriftelijke ingebrekestelling van openstaand saldo na verzenden kosteloze herinnering
20	Aangetekende ingebrekestelling
21	Incasso

1.2 Prestatie- en efficiëntievergelijking watermaatschappijen

In het protocol tussen de Vlaamse Milieumaatschappij, de waterbedrijven en AquaFlanders zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot procesvergelijkingen door de sector. De VMM volgt de uitvoering op, formuleert aanbevelingen en ziet toe op de actieplannen die voortkomen uit de procesbenchmarks.

1.2.1 PROCESVERGELIJKINGEN IN 2021

In 2021 liep de procesbenchmark 'Exploitatie'. De benchmark van de exploitatie van het leidingnet omvat het proces van netbewaking en netsturing. Het eindrapport wordt in het voorjaar van 2022 gepubliceerd op de website van AquaFlanders.

[Meer over prestatie- en efficiëntievergelijking](#)

De waterbedrijven hebben zich geëngageerd tot het jaarlijks vergelijken van minstens één aspect van de bedrijfsvoering door middel van een benchmark.

1.3 Onderzoek en advisering

De WaterRegulator voert op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse regering studies uit die verband houden met zijn opdrachten. Vaak zijn deze in voorbereiding van een -spontaan of gevraagd- advies.

1.3.1 PRIJSVERGELIJKING REGIO'S

De jaarlijkse analyse van de evolutie van de integrale waterfactuur werd in 2021 aangevuld met een vergelijking van deze factuur in de 3 gewesten.

Integrale waterprijs in Vlaanderen vergeleken met andere Belgische gewesten

Betalen we in Vlaanderen nu meer of minder voor het gebruik van leidingwater ten opzichte van de andere Belgische gewesten?

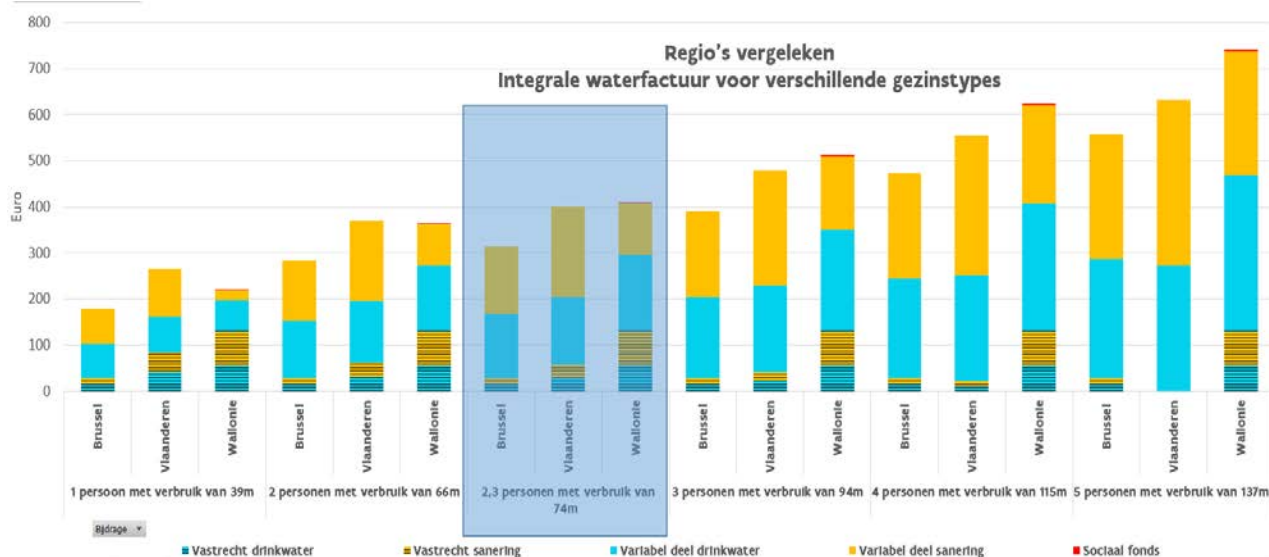
Een gemiddeld huishouden van 2,3 personen verbruikt gemiddeld 74 m³ kraanwater per jaar (gegevens voor Vlaanderen in 2021).

Een gezin met deze samenstelling en dit kraanwaterverbruik betaalt in de verschillende Belgische regio's (incl. btw): Vlaanderen: €400, Brussel: €315, Wallonië: €409.

Elke regio heeft een verschillende opbouw van de integrale waterfactuur. De belangrijkste verschillen zijn:

1. Het vastrecht (de vaste vergoeding per aansluiting) in Brussel is laag (€29). In Wallonië is dit met €131 meer dan 5 maal zo hoog. In Vlaanderen is het vastrecht tussen 0 en €100 afhankelijk van het aantal gedomicilieerden: hoe meer personen deel uitmaken van een gezin, hoe kleiner het vastrecht.
2. Het variabel deel (de vergoeding per verbruikte m³ kraanwater) is in Vlaanderen constant voor de verschillende gezinsgroottes met een gemiddeld verbruik**, terwijl deze in Brussel daalt en in Wallonië stijgt voor grotere gezinnen.

Voor alle gezinstypes met een gemiddeld verbruik is de integrale waterfactuur het laagste in Brussel en voor gezinnen vanaf 2 personen het hoogste is in Wallonië. De hoogte van de integrale waterfactuur in Vlaanderen bevindt zich hiertussen, behalve voor 1-persoonsgezinnen. In Vlaanderen betalen de 1-persoonsgezinnen met eenzelfde gemiddeld verbruik meer dan in de andere regio's.

o Ten slotte vallen onder de niet-continue diensten ook diensten die het gevolg zijn van nalatigheid van klanten. De werkwijze is voor deze diensten dezelfde als voor de geüniformiseerde diensten, met dat verschil dat er geen offerte voorgesteld wordt.

Alle diensten aan te rekenen naast de integrale waterfactuur, behalve deze op maat, zijn in samenwerking met de waterbedrijven uniform gedefinieerd en uniforme randvoorwaarden zijn ervoor vastgelegd (deze zullen eenduidig worden opgenomen in het AWVR).

Methode onderbouwing tarieven aanvullende diensten

De methode ter onderbouwing van de tarieven voor aanvullende diensten is gestoeld op volgend basisprincipe: alle kosten die het gevolg zijn van het uitvoeren van de diensten worden per waterbedrijf op dezelfde wijze in kaart gebracht.

-Voor de meeste aanvullende diensten zijn de kostenposten eenduidig toewijsbaar aan volgende kostendrijvers: personeelskosten; verplaatsingskosten; materiaalkosten; kosten onderaannemers en andere directe kosten die niet onderbracht kunnen worden in de eerder beschreven kostendrijvers. De som van deze kostendrijvers zijn de directe kosten. Daarnaast kunnen de waterbedrijven ook indirecte kosten doorrekenen in de tarieven. Indirecte kosten zijn kosten die niet direct kunnen worden toegerekend aan een eenmalige dienst op grond van een directe technische of organisatorische oorzaak. Indirecte kosten worden via een bepaalde verhouding t.o.v. de directe kosten toegerekend aan het product of de dienst.

Voor de aanmaningstarieven (de tweede schriftelijke herinnering, de aangetekende ingebrekestelling en de minnelijke invordering) gebeurt de benadering vanuit de totale kosten en wordt er via verdeelsleutels een benadering gemaakt van de werkelijke kosten per dienst.

De kosten leiden tot berekende tarieven per dienst per waterbedrijf. De waterbedrijven kunnen een korting of een toeslag aanrekenen voor de bepaling van de finale tarieven mits onderbouwing (wat is de strategische visie achter de korting of toeslag en hoe wordt de hoogte van het bedrag bepaald). Een korting leidt in principe tot (beperkt) hogere maximumtarieven van de drinkwatercomponent of tot kruissubsidies met andere activiteiten. Omgekeerd leidt een toeslag tot lagere maximumtarieven van de drinkwatercomponent. De berekende tarieven minus de korting of plus de bijkomende vergoeding leidt tot de finale tarieven.

De finale tarieven worden vastgelegd met het tariefplan, jaarlijks kunnen deze finale tarieven geïndexeerd worden.

1.3.3 IMPLEMENTATIE VERFIJNING TARIEFREGULERINGSMETHODOLOGIE

In aanloop naar de volgende tarifaire periode 2023-2028 implementeerde de WaterRegulator een verfijning van de tariefmethodologie en -rapportering. De verfijning werd gebaseerd op een voorafgaande studie die uitgevoerd werd in 2020. De implementatie vond plaats in nauw overleg met de waterbedrijven en de toezichthouder drinkwater om een praktisch werkbare en gedragen aanpak in te voeren.

- De verfijnde investeringsrapportering vertrekt van de reguliere en strategische doelstellingen van het waterbedrijf, gemeten via KPI's, en koppelt deze aan de investeringsprogramma's en -uitgaven.
- De verfijnde rapportering kende zowel een inhoudelijke als technische vernieuwing.

Inhoudelijk zullen de waterbedrijven uitgebreider rapporteren over hun investeringen, de aanvullende diensten en een aantal (balans)gegevens om financiële ratio's voor de drinkwateractiviteit te berekenen. Om de werklast beheersbaar te houden en vanwege de doorlooptijden zal de rapportering van de investeringsgegevens driejaarlijks in plaats van jaarlijks gebeuren en werden rapporteringen van de cashflow en de vaste activa geschrapt.

Met de wijzigingen voorzag de WaterRegulator eveneens in een technische vernieuwing van de eigenlijke gegevensoverdracht, gericht op meer flexibiliteit, meer veiligheid en meer betrouwbaarheid. Ook de attestering van een aantal gegevens door de revisor kreeg daarom een verdere uitwerking.

De verfijning past binnen het huidige algemene kader geschapen door de regelgeving, maar de WaterRegulator zal in 2022 een aanpassing van de besluiten voor tariefregulering aan de

verfijningen voorstellen. Dit zal de rechtszekerheid en transparantie van de methodologie ten goede komen.

Infografiek over de verfijning van de tariefmethodologie

1.4 Kerncijfers regulering drinkwatervoorziening in Vlaanderen

DRINKWATERVOORZIENING VLAANDEREN

Meer weten?

Surf naar www.vmm.be voor meer informatie en publicaties.

Specifieke vragen kan je stellen aan het VMM-Infoloket, info@vmm.be, tel. 053 72 62 10 of via waterregulator@vmm.be.

